

D ů v o d y:

Vedle prvního odstavce § 528 c. ř. s. ve znění čl. VI. čís. 34 novely o úlevách pro soudy nejsou přípustny rekursy proti rozhodnutím soudu druhé stolice ve sporech pro rušenou držbu. Zákon, maje zde na mysli patrně dovolací rekursy do rozhodnutí rekursního soudu ve věci samé, nezmiňuje se o přípustnosti nebo nepřípustnosti dovolacích rekursu proti jiným usnesením soudu druhé stolice v řízení pro rušenou držbu, zejména pokud se tknou prozatímních opatření, povolených v tomto řízení. Uváží-li se však, že dle § 518 odstavec druhý c. ř. s. v řízení pro rušenou držbu jiným usnesením, než usnesení konečnému nelze odporevati samostatným rekuresem, nýbrž že rekursy do takovýchto usnesení, zejména do prozatímních opatření, vydaných za řízení, dlužno spojit s rekuresem do usnesení konečného; že tedy soud druhé stolice vyřizuje tyto vyhrazené rekursy společně s rekuresem podaným ve věci samé; o rekursu posléze naznačeném pak rozhoduje s konečnou platností; bylo by protismyslným, kdyby v řízení pro rušenou držbu byl vylučován rekurs ve věci samé, ale přípustněn dovolací rekurs do (současného) usnesení o otázkách vedlejších. Tyto úvahy vedou k důsledku, že také v tomto případě dovolací rekurs jest nepřipustným. Nevadí, že žalovaný proti předpisu § 518 odstavec druhý c. ř. s. podal samostatný rekurs do usnesení prvního soudu, jímž povoleno prozatímní opatření, a že soud rekursní, nedbaje tohoto zákonného ustanovení, neodmítl rekurs žalovaného, nýbrž věcně jej vyřídil, neboť zásada svrchu vyslovená, plynoucí ze samého zákona, platí všeobecně a nemůže býti libovolně měněna nepravdělným postupem stran a soudů.

Čís. 1242.

Svěřil-li prodávatel v zastoupení kupitele dle čl. 344 obch. zák. dopravu zboží spediterovi, vzniká přímý závazek tohoto vůči kupiteli. Nedokáže-li spediter, že při zaslání zboží vynaložil péči řádného obchodníka, ručí kupiteli i za ušlý zisk. Zanedbání péče řádného obchodníka jest spatřovati v tom, že odevzdal spediter rychlozboží dráze k dopravě teprve několik dní po převzetí.

(Rozh. ze dne 18. října 1921, Rv I 239/21.)

Žalovaná zasílatelská firma J. H. v Praze přijala dne 26. ledna 1918 od firmy S. F. zásilku látek k dopravě jako rychlozboží žalující firmě v Hlinsku, odevzdala zboží dráze k dopravě dne 30. ledna 1918, zboží došlo do místa určení dne 1. února 1918 a při převzetí žalobkyní dne 4. února 1918 bylo shledáno, že neobsahuje látek, nýbrž bezcenné dřevo. Kupitelka domáhala se náhrady škody a ušlého zisku jednak na dráze, jednak na firmě J. H. Ohledně dráhy byla žaloba soudu všech tří stolic zamítnuta, ježto nebyl podán důkaz ve smyslu § 97 (2) čís. 4 žel. dopr. řádu. Pokud jde o žalovanou firmu J. H., vyhověl procesní soud první stolice žalobě v plném rozsahu. **D ů v o d y:** Firma J. H. jest v tomto případě zasílatelem ve smyslu čl. 379 obch. zák. Jako takový ručí dle čl. 380 obch. zák. za každou škodu, která zanedbáním péče řád-

ného obchodníka při přijetí a uschování zboží a vůbec při provedení zásilky zboží jí převzaté vzešla. Jí jest dokázati, že této péče použila. Dukazu toho firma nepodala. Sama doznává, že zásilku, kterou přijala dne 26. ledna 1918 od firmy S. F. k dopravě po dráze, teprve dne 30. ledna 1918, tedy čtvrtý den, odevzdala na severozápadním nádraží v Praze k dopravě žalující firmě. Třeba dne 26. ledna 1918 byla — jak žalovaná na to poukazuje — sobota, a to již večer, kdy zásilku převzala, nelze tu mluvit o péči řádného obchodníka, když žalovaná zásilku, která měla být vypravena jako rychlozboží, ač pravidelně takové zboží u ní hned se expeduje, teprve čtvrtého dne odevzdala dráze k dopravě. Toto prodlení bylo tím povážlivější, poněvadž v té době právě u žalované, jakož i u jiných speditérů se ztrácely zásilky. Žalovaná firma nešetřila tedy povinné péče řádného obchodníka dle čl. 380 obch. zák. a proto jest nárok žalující firmy na úhradu škody dle tohoto ustanovení zákona proti ní v plném obsahu odůvodněn. Škoda, žalující firmou vyúčtovaná, jest prokázána co do částky 6691 Kč 20 h, jakožto ceny za zboží, požadovanou částku 1003 Kč 68 h, jako ušlý zisk 15 proc. kupní ceny ztraceného zboží, která dle čl. 283 obch. zák. jest odůvodněnou, uznává soudní dvůr dle vlastních odborných zkušeností svých v tomto případě za přiměřenou (§ 364 c. ř. s.). Odvolací soud vyhověl odvolání žalované firmy potud, že nepřiznal žalobkyni nároku na ušlý zisk a uvedl v tomto směru v důvodech: Důvodným shledává soud odvolací odvolání firmy J. H., pokud vytýká, že byla žalobkyni neprávem přisouzena náhrada ušlého zisku. Žalobkyně domáhá se náhrady škody jako postupnice firmy S. F., od které ztracené zboží koupila. Podle § 1394 obč. zák. se postupem pohledávka nemění, cesionář nemá více práva a nemůže ho také jinak použiti než cedent. Postup je doložen dopisem právního zástupce firmy S. F. a projeven v něm slovy, že firma S. F. postoupila žalující firmě »veškerá práva« ze smlouvy spediterské a dopravní proti oběma žalovaným. V této listině a v celém sporu není ani zmínky o tom, že firma postupující postupuje žalobkyni též nějaký nárok na čistý zisk. Z účtu postupující firmy z 26. ledna 1918 je za to zřejmo, že pohledávka její činí pouze Kč 6691.20, nemohla tedy podle § 442 posl. věta obč. zák. také nic více postoupiti. Ne j v y š š í s o u d obnovil rozsudek prvního soudu.

Důvody:

V žalobě žalující firma nikde netvrdí, že žaluje pouze na tom základě, že jí firma S. F. postoupila nároky, které jí ze smlouvy spediterské a dopravní proti firmě J. H. a proti železničnímu eráru příslušejí. Naopak jde z celého znění žaloby na jevo, že žaluje jak svým vlastním jménem, tak i proto, že jí pohledávání proti firmě J. H. postoupeno bylo. To vyplývá z toho, že líčí v souvislosti celý děj od zakoupení látky až do vypočítávání škody ztrátou zboží a pak vypočtenou náhradu požaduje, aniž by více na to poukazovala, pokud požadavek svůj opírá o postupní smlouvu a pokud jménem vlastním bez ohledu na postup nároky své uplatňuje. A tu dlužno na to poukázati, že šlo o zboží, které z Prahy kupiteli (žalující firmě) do Hlinska posláno býti mělo, že o způsobu zaslání něčeho umluveno nebylo a že tedy prodávatel firma F. ve smyslu čl. 344 obch. zák. zplnomocněna byla určití způsob dodání, zejména pak ustanoviti osobu,

kterou doprava zboží provedena býti má. Ona tak učinila a svěřila dopravu žalované spediterské firmě J. H. Tím okamžikem přešlo nebezpečí s dopravou zboží spojené, na žalující stranu jako na kupitele (čl. 345 obch. zák.), poněvadž však firma S. v z a s t o u p e n í kupitele (žalující firmy), jak jí k tomu čl. 344 obch. zák. opravňuje, provedení dopravy svěřila firmě J. H., stala se tato firma přímo vůči žalující firmě ze smlouvy dopravní zavázanou. Žalovaná firma J. H. měla provésti úlohu, jí svěřenou, s péčí řádného obchodníka, poněvadž se jí však nezdařilo prokázati, jak k tomu rozsudky obou nižších soudů správně poukazují, že by při provádění svěřeného jí zadání zboží vynaložila péči takovou, ručí žalující straně za všechnu škodu jí z toho vzešlou. Tak to předpisuje čl. 280 obch. zák. A musí tedy žalující firmě zaplatiti ve smyslu čl. 283 obch. zák. i požadovaný a v rozsudku prvé stolice zcela správně vypočtený ušlý zisk. Vzhledem k těmto úvahám nutno uplatňovaný důvod dovolací § 503 čís. 4 c. ř. s. uznati oprávněným a byl napadený rozsudek ve směru tom změněn a žalující straně též jménem ušlého zisku proti žalované firmě J. H. požadovaná částka 1003 Kč 68 h s přísl. přiřknuta, čímž ve směru tom obnoven rozsudek soudu prvého.

Čís. 1243.

Kupní cena jest splatna dnem odevzdání koupené nemovitosti, třeba dle smlouvy užitky a břemena nemovitosti byly vyúčtovány k jinému (dřívějšímu) dni.

(Rozh. ze dne 18. října 1921, Rv I 335/21.)

Žalobci prodali žalované bance v říjnu 1918 usedlost za 3,000.000 K, jež žalovaná zaplatila dne 21. října 1918. Dle odstavce VII. tržové smlouvy přešly na kupující užitky a břemena (včetně povinnosti ku placení daní a jiných veřejných dávek z nemovitosti) dnem 1. října 1918, kterýmžto dnem mělo se státi vzájemné súčtování. V odstavci II. tržové smlouvy byla při podpisu kupní smlouvy, k němuž došlo 21. října 1921, kupní cena vykvitována. Žaloba, jíž domáhal se prodatel náhrady úroků z kupní ceny za dobu od 1. do 21. října 1918, byla s o u d y v š e c h t ř í s t o l i c e zamítnuta, N e j v y š š í m s o u d e m z těchto

d ů v o d ů:

Dovolání, uplaňující dovolací důvody čís. 3 a 4 § 503 c. ř. s., shledává nesprávné právní posouzení věci v názoru odvolacího soudu, že pokládal vedle § 1062 obch. zák. kupní cenu za splatnou dnem, kdy mělo vlastnictví a nebezpečí prodaných nemovitostí přejíti na žalovanou banku, a kdy jí tyto nemovitosti měly býti odevzdány, a nikoliv dnem 1. října 1918, kdy mělo býti mezi stranami na vzájem súčtováno. Jest zjištěno, že dle II. článku kupní smlouvy byla kupní cena při podpisu smlouvy hotově vyplacena. Jiného ustanovení o kupní ceně, pokud se týče splatnosti, smlouva neobsahuje, a žalující strana to sama v dovolání uznává, pravíc, že v tržové smlouvě nebyl výslovně stanoven den splatnosti tržové ceny. Proto není právně mylným shora uvedený názor odvolacího soudu; neboť